

Mezinárodní a evropské aspekty úpravy pracovní doby

Abstrakt

Cílem této práce je komplexně a do detailu popsat a kriticky zhodnotit evropskou a mezinárodní právní úpravu problematiky pracovní doby a doby odpočinku. Práce je rozdělena do 4 hlavních kapitol, které následují po obecném Úvodu. Nejzásadnější výstupy z těchto hlavních kapitol jsou shrnuty v Závěru.

V Úvodu této práce je zdůrazněna významnost řešené problematiky v rámci jednotlivých institutů pracovního práva. Pro zaměstnance se jedná o jednu z nejdůležitějších pracovních podmínek a řádně nastavené minimální bezpečnostní standardy v rozebírané oblasti jsou pro ně s ohledem na možnost ovlivnění jejich zdravotního stavu mnohdy zásadní. V rámci krátkého popisu historie vývoje v řešené oblasti se snažím dokázat, že si význam nutnosti omezení rozsahu pracovní doby a nastavení minimální doby odpočinku uvědomovali lidé již v dobách dávno minulých. Dále se zde snažím poukázat na skutečnost, že evropská a mezinárodní problematika právní úpravy pracovní doby je značně obsáhlá a interpretačně složitá, což sebou nese těžkou práci pro vnitrostátního zákonodárce při snahách o její řádnou transpozici. Taktéž zde vyjadřuji politování nad skutečností, že této oblasti není dle mého názoru věnována v rámci české pracovněprávní doktríny dostatečná pozornost.

V první kapitole se věnuji detailnímu popisu evropských právních norem spojených s oblastí právní úpravy problematiky pracovní doby a doby odpočinku. Velká pozornost je věnována především směrnici o pracovní době, která je obecným právním předpisem v dané oblasti. V jejím kontextu bylo žádoucí správně definovat její osobní působnost, a to především v souvislosti se snahou o nalezení správného obsahu definice pojmu pracovník. Tato otázka totiž v současnosti na půdě EU rezonuje. Důležité bylo taktéž pochopení významu dalších zásadních definic, se kterými se v rámci této problematiky pracuje, a to zejména s ohledem na správné zařazení určité kategorie času pod některou z nich. Pozornost byla věnována i dalším odvětvovým evropským právním předpisům, které obsahují pro určité kategorie zaměstnanců odchylky od obecné právní úpravy ve směrnici o pracovní době. Texty evropských právních předpisů byly analyzovány zejména s ohledem na celou řadu judikatorních závěrů s nimi úzce souvisejícími.

Ve druhé kapitole se věnuji problematice úmluv Mezinárodní organizace práce. Snahou je nejen popis práv v nich zakotvených, avšak taktéž jejich řádná interpretace za pomoci stanovisek Výboru expertů. Zamýšlím se taktéž nad jejich aktuálností a relevantností pro svět moderního pracovního práva.

Ve třetí kapitole se věnuji analýze Evropské sociální charty. Na první pohled strohá a značně neurčitá právní úprava problematiky pracovní doby a doby odpočinku v ní obsažená je totiž provázena celou řadou stanovisek Evropského výboru pro sociální práva, které její požadavky značně upřesňují.

V poslední kapitole, kterou považuji za zásadní, se snažím identifikovat zásadní nesoulady vnitrostátní úpravy s požadavky všech výše zmíněných pramenů evropského nebo mezinárodního práva věnujícího se problematice právní úpravy pracovní doby a doby odpočinku.

V závěru se věnuji shrnutí poznatků, které z předchozích kapitol plynou a také se snažím o určitou kritiku nedostatků současné evropské a mezinárodní právní úpravy. Předkládám i návrhy de lege ferenda, které by mohli současný neutěšený stav v této oblasti zlepšit.

Klíčová slova: pracovní doba, doba odpočinku, směrnice o pracovní době

